

леона включително прѣдставляватъ *еднакъвъ интересъ* и възбуждатъ *еднакво съчувствие*, разбира се само за тогова, който разумява да изслѣдва причинитѣ на проявлението на тѣхнитѣ сили и не се задоволява съ единъ бѣгълъ поглѣдъ на историята на великитѣ военни събития. Наполеонъ не е можалъ да иска друго, като турилъ Александра, Аннибала и Цезаря нарѣдъ съ великитѣ полководци отъ най новитѣ времена и като нарѣкълъ всѣкиго отъ тѣхъ идеалъ. Цѣльта на такава една мисль е велика и висока. Само този, който е вървялъ по този пътъ, може да проникне въ смисльта на думитѣ на Наполеона: „да се *отхвърлятъ правилата, противни на правилата на великитѣ полководци*.“ Къмъ това именно и трѣбва да се стрѣми *запознаванетоъ съ тѣхъ*, т. е. изучаванieto на подвизитѣ имъ. За сходство на събитията нетрѣбва и да се мисли: На това прѣпятствува безконечното разнообразие на обстоятелствата. Наполеонъ е ималъ зорко прѣдъ видъ *свободата и независимостъта на искусството на полководеца*, за това именно думитѣ му и заслужватъ най голѣмо внимание.

Съ тѣзи мисли и чувства на генерала *Лоссау* неможе да не се съгласимъ напълно.

Въ заключение, нѣка свършимъ съ сжщото, което послужи за поводъ на изложенитѣ по горѣ размишления и разсждения, именно съ думитѣ на Наполеона I:

„Четете и изучавайте историята на походите на великитѣ полководци и се съобразявайте съ тѣхъ: това е единственното срѣдство да проникните въ тайната на искусството и да *отхвърлите правилата, противни на правилата на тѣзи велики хора*.“

Априлий 1875 год. С.-Петербургъ.

Князь Н. Голицинъ.